

Eesti Majandus

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri

7. köide Tallinnas, teisipäeval, 10. novembril 1925. Nr. 46 (140)

Sisu:

Toimetuse kommentaar

August Uustal: Eesti rahareform ja krediidi-
poliitika

Laiaroomalisel raudteel Tallinna sisse- ja Tal-
linnast väljaveetud kaubad 1924. a.

Sise- ja väljamaa kroonika

Raha- ja kaubaturu ülevaated

Ilmub kord nädalas

Väljaandja: Eesti Majanduspoliitiline Selts, Tallinnas

Silmad siia!

Esimese klassi kaubad on:

Rootsi teraskaubad.

Sätters kirved, Eskilstuna tööriistad ankru märgiga, Irvin puurid, spiraalpuurid, saeviilid.

Mööblitarbed:

kriffid, sildid, lukud, puukruvid.

Hobuseraua naelad.

Majapidamise riistad: kivitaldrekud, emaileeritud alumiinium nõud.

Battareid, elemendid, hülsid „Daemon“ vabrikust.

Ainuesitus ja ladu Eestis

Niemeyer & Leser

Tallinn, Voorimehe tän. 5.

Kõnetr. 18-18.

Igasugu

trükitöid

valmistab

„Kiri“ trükikoda

Tallinnas, Lai t. 38.

Kõnetr. 18-66.

„Eesti Majandus“

tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri.

Senini ilmunud köidete hinnad broscheeritult:

1. köide,	1921. aastakäik	Mk. 200.-
2. „	veebr.-juuni 1923.	„ 250.-
3. „	juuli-dets. 1923.	„ 250.-
4. „	jaan.-juuni 1924.	„ 250.-
5. „	juuli-de's. 1924.	„ 250.-
6. „	jaan.-juuni 1925.	„ 250.-

Tellimised adresseerida „EESTI MAJANDUSE“
toimetusele, Tallinn, Pikk tän. 40.

EESTI MAJANDUS

TÖÖSTUSE, KAUBANDUSE JA RAHANDUSE AJAKIRI

Tellimise hind: aastas Emk. 1000.— Väljamaale Emk. 2000.—
 pooleaastas " 500.— " " 1000.—

Toimetus: Pikk tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39 Talitus: Lai tän. 38, Graafiline Ühing „Kiri“. Telef. 18-66

7. köide. Tallinnas, teisipäeval, 10. novembril 1925. Nr. 46 (140)

Sisu: Toimetuse kommentaar. August Uustal: Eesti rahareform ja krediidi-politiika. Laitaroopalisel raudfeel Tallinna sisse- ja Tallinnast väljaveetud kaubad 1924. a. Sise- ja väljamaa kroonika. Raha- ja kaubaturu ülevaated.

Eesti Panga aruanne. Eesti panga kasude ja kahjude arve oli kokkuvõetult viimaste aastate jooksul nagu allamal:

Kulud:	1924. a.	1923. a.	1922. a.
Makstud 0/0/0 ja kom.	73,5	63,4	65,9
Kursivahed	147,1	96,8	—
Üldised kulud	27,3	23,1	33,7
Mahakirjutused	89,1	23,5	5,4
Osakondade kahjud	16,9	8,0	2,4
Tulud:			
Saadud 0/0/0 ja kom.	458,6	382,3	278,0
Kursivahed	123,2	58,5	—
Mahakirjut. võlg. tasut.	3,4	0,5	0,5
Osakondade kasud	25,7	11,6	1,6
Puhaskasu	256,9	238,1	172,6

Selle järele on Panga puhaskasu aasta aastalt kasvanud vaatamata suurte mahakirjutuste peale, mis iseäranis viimasel aastal on tehtud. Bilansist aasta lõpuks oli puhaskasu:

1924. a.	— 3,3 ⁰ / ₀
1923. a.	— 3,1 ⁰ / ₀
1922. a.	— 3,1 ⁰ / ₀

Sellega on Panga summade kasutoovus vähemalt välispidiselt enam-vähem ühekõrgusel seisnud.

Üksikute tuluallikate järele on kõige rohkem tulusid saanud muidugi protsentidest ja komisjonidest, mis lõviosa kõikidest tuludest välja teevad. Kursivahed on, niipalju kui neid üles on antud, s.t. kahe viimase aasta jooksul, kahju andnud. 1923. a. ümmarguselt 38 milj. ja 1924. a. 24 milj.; 1922. a. sai Pank nähtavasti kursivahedest kasusid, mis on kantud kogusummana saadud protsentide ja komisjonide arvele.

Panga üldiste kulude summa on 1924. a. ainult vähe 1923. a. vastu kasvanud, kuna ta aga 1922. a. tuntavalt suurem oli, mis nähtavasti ühenduses on renteide Panga osakondadeks muutmisega. Sel ajajärgul andsid ka osakonnad otsekohest kahju, kuna nad järgnevatel aastatel üldiselt võetult

kasusid andsid, kusjuures üksikud osakonnad kasudega, teised kahjudega lõpetasid.

Kahjuks peab Eesti Pank nähtavasti selleks, et üldkulusid mitte väga suurtena näidata, tarvilikuks tulude ja kulude üldarvesse osakondade tulusid ja kulusid nettosummadena sisse võtta, nii et Panga üldisest kulude ja tulude arvest ülevaadet selle kohta ei saa, kui suured Panga, kui ettevõtte, üldised kulud ja tulud on. Selle kohta annab Panga aruande eestikeelne väljaanne 1924. a. eest mõned üksikasjad, mida meil seni kasutuseks ei ole olnud.

Nimelt on osakondade üldised kulud olnud isegi tuntavalt suuremad, kui peapangas (42,7 milj. mk.) ja ka protsentide ja komisjonide arvel on võrdlemisi tuntavalt tulusid ja kulusid olnud, mis üldise tulude ja kulude arve tähtselt teiseks muudab. Eesti Panga üldine tulude ja kulude arve oli 1924. a.:

Tulud:	Kulud:
Saadud 0/0/0 ja kom. 546,4	Makstud 0/0/0 ja kom. 107,7
Mahakirjut. võlgade arv. tagasi saadud 5,0	Kursivahed (netto) 21,2
	Üldised kulud 70,2
	Mahakirjutused 95,4
	Puhaskasu 256,9
Kokku 551,4	Kokku 551,4

Mis neis arvudes iseäralist tähelepanu väärib on asjalugu, et saadud protsendid ja komisjon enam kui viis korda suuremad on kui makstud protsendid ja komisjon, mis emisjoni panga juures arusaadav, sest et ta suure osa oma tarvitatavast kapitalist saab rahamärkide emisjoni teel. Selle tagajärjel ulatab ka Panga puhaskasu ligi pooleni brutto-tuludest, kuna see näiteks Krediit-Pangas samal aastal oli ainult neljandik brutto-tuludest.

Huvitav on tähele panna üksikute arvete läbikäikusi peapangas ja osakondades. Kassa läbikäik oli deebet poolel 1924. a. peapangas 15,4 miljardi ja osakondades

16,4 miljardi. Diskonto-vekslite läbikäik oli 4,0 miljardi 1,0 miljardilise seisu juures aasta algul ja aasta lõpul. Sellega käis diskonto-vekslite arve peapangas neli korda ringi, mis meie oludes nõuetav miinimum on, sest et vekslid iga kolme kuu tagant pikendusele tulevad, ning sellest järgneb, et jooksvaid vekseid lühemate tähtaegadega peapangas harva ette tuli.

Diskonteeritud vekslite arve läbikäik osakondades oli 1,7 miljardi keskmise vekslite portfelli seisu juures 459 milj. Sellega oli vekslite portfelli läbikäik aasta jooksul 3,7 korda, tähendab veel aeglasem kui peapangas.

Konto-korrent arvete läbikäik oli peapangas deebet pool 5,3 miljardi, keskmise arve seisu juures 2,7 miljardi, seega läbikäik vähem kui kaks korda, mis näitab üldiselt teadaolevat fakti, et konto-korrent arved Eesti Pangas suurelt osalt on pikaajalised laenud. Osakondades oli läbikäik konto-korrent arvetel 1,6 miljardi arvete keskmise seisu juures 266 milj. Sellega oli läbikäik kuuekordne ja võib arvata, kui siin tegemist ei ole mingisuguste sisemiste pangatehniliste põhjustega, et osakondade konto-korrendid mitte nii surnud ei ole kui peapangas.

Jooksvate arvete läbikäik oli peapangas 8,4 miljardi mk. keskmise seisu juures 313 milj.; seega saame läbikäigu 28 korda, millest järgneb, et iga sissemakstud mark ainult kolmeteistkümneks päevaks Panga arvele jäi.

Osakondades oli läbikäik jooksvate hoiusummade arvel 7,1 miljardi keskmise hoiusummade seisu juures umbes 590 milj., seega läbikäik 12 korda ja iga hoiulepandud mk. seis umbes 30 päeva panga arvel.

Riigikassa arve läbikäik oli 2,6 miljardi mk. keskmise arvete seisu juures 210 milj. mk., seega läbikäik 14 korda. Ka riigikassa elab, nagu teisedki hoiuletoojad, peasjalikult peost suhu, iseäranis kui arvestada sellega, et riigikassa arve läbikäik osakondades oli aasta jooksul 36,7 miljardi.

Eesti rahareform ja krediidi-poliitika.

August Uustal.

Eesti rahareformi kavatsused on juba mitu aastat vanad ja Eesti Pank teatas omas 1922. a. aruandes, et mark saab fikseeritud Emk. 100 = 1½ kuldfranki. Tol ajal näisid need rahareformi teostamise võimalused päris kindlad olevat, sest 1922. a. jooksul oli Eesti mark stabiliseeritud ja välis-

valuuta ning kulla kate ulatas üle 90%. Samal ajal olid ka riigi kulud ja tulud tasakaalu viidud, ning 1922. a. lõppes 1,300 miljoni üleiäägiga, missugust võis riigikassa välisvaluuta ning kulla juurdeostmiseks ära kasutada ning seega Eesti marga katet kõvendada. Ühes rahareformiga kavatseti kõik riigi kulla ja välisvaluuta tagavarad ühes riigikassatähtedega Eesti Pangale üle anda. Sellega oleks muutunud siis Eesti Pank ainsaks asutuseks raha tsirkulatsiooni reguleerimise alal.

Kuid suureks üllatuseks vist kõigile juhatus vahepeal, enne kui jõuti rahareformi kava Riigikogule ette panna, midagi, mis sundis seda reformi kalevi alla matma. Tolleaegsele rahaministrile teadmata põhjustel sattus Eesti mark uue inflatsiooni tormi kätte.

Rahaminister uskus ühes Eesti Panga juhatusega, et kui markasid juurde ei trükitata, siis ei ole marga inflatsiooni karta. Emissioon pandi tol ajal ka tõesti enam-vähem seisma, mida näitavad allpool toodud arvud.

Eesti margad tsirkulatsioonis.

1. V. 1919.	101.000.000	marka
1. V. 1920.	982.000.000	"
1. V. 1921.	2.916.000.000	"
1. V. 1922.	3.501.000.000	"
1. V. 1923.	3.932.000.000	"
1. V. 1924.	3.503.000.000	"
1. V. 1925.	3.466.000.000	"

Need arvud näitavad, et 1922. a. algusest peale on markade juurdetrükkimine seisma pandud, väljaarvatud 1923. a. mai-kuu, kus tsirkulatsioon tõusis küll 3,900 miljoni. Kuid see kestis ainult paar kuud ja siis langes ta jälle tagasi 3,500 miljoni peale. See näitab, et rahaministril oli kindel tahtmine markasid mitte juurde trükkida ja sel teel rahasüsteemi saneerimist teostada. Kuid emissiooni seismapanemise peale vaatamata tekkis Eestis raha inflatsioon, mis ennast avaldas kulla ja välisvaluuta tagavarade vähenemises ja marga kursi langemises.

Kulla ja välisvaluuta tagavarad Eestis:

	Miljonid dollarid.	Dollari kurss.
Detsember 1922.	6,3	342 mrk.
" 1923.	4,4	371 "
September 1924.	2,5	417,8 "

Need arvud näitavad selgeid inflatsiooni tundemärke. Vastavalt suurenesid ka kaupade hinnad. Selle inflatsiooni põhjus seisab Eesti Panga ja valitsuse laenu poliitikas, missugune põhjus aga kahjuks mõlemale asutusele arusaamata oli.

Kui vaatame Eesti Panga poolt viimase viie aasta jooksul antud laenusid, siis saame tema laenupoliitika kohta järgmise pildi:

Laenud miljonites markades.

31. XII. 1920. a.	448,0
- - 1921. "	1.355,5
- - 1922. "	3.052,0
- - 1923. "	4.787,5
30. XI. 1924. "	5.282,7
30. VI. 1925. "	5.498,3

Neile laenudele tuleks juurde arvata laenud välisvaluutas, missugused 30. VI. 1925 a. tegid välja 265 miljoni marka. Seega olid 30. VI. 1925. a. kõik laenud kokku 5.763,3 miljoni marka. Nii on Eesti Pank läinud nelja ja poole aasta jooksul laenusid suurendanud ümmarguselt 5 miljardi marga suuruses.

Selle laenupoliitika tagajärg oli, et vähenevad kulla ja välisvaluuta tagavarad ja suurenes teatava piirini ka Eesti marga tsirkulatsioon vastu meie raha liikumise reguleerijate tahtmist. Eesti Pank unustas ära, et kui raha ärimeestele, töösturitele, pankadele ja teistele laenusoovijatele välja laenas, siis suurendas ta ka ühes sellega nõudmist välisvaluuta peale, missugust nõudmist ta ise oli kohustatud rahuldama, et marga kursi stabiilsena hoida. Import - kaupmeeste ja suure osa töösturite juures on see välisvaluuta nõudmise tekkimise protsess õige lühike. Import - kaupmehed ja töösturid, kes ostavad väljamaalt kaupu ja masinaid ning tooresmaterjale, lähevad kohe peale laenu saamist välisvaluuta turule ostma ehk pööravad välisvaluuta ostmise sooviga otse laenu andja Eesti Panga poole, mille rahuldamise puhul nemad Eesti Pangast laenu õieti välisvaluutas saavad. Paremalt juhtumisel võtavad nad laenu markades panga marga kassast välja ja viivad kohe välisvaluuta kassa kaudu ta panka tagasi.

Laenud eksport - kaupmeestele, töösturitele sisemaal töötamiseks, kus pole tarvis väljast masinaid ega tooresaineid osta, ja laenud kõigile teistele teevad teatava ringkäigu enne kui jõuavad välisvaluuta turule.

Kõigi eksport - kaupmeeste kodumaa tooresaineid ümbertöötajate töösturite ja teiste laenusajate kaudu sattuvad laenud tarvitajate kätte ja nende käes muutuvad nad maa ostujõu suurendajaks. Kaupade turul suureneb nõudmine, millele vastavalt kasvab import, et nõudmist rahuldada ja et seda importi teostada, vajavad import-kaupmehed välisvaluutat.

Ehk küll kogu selle aja kestel raha tsirkulatsioon suurenenud on meil siiski

tegemist raha inflatsiooniga. Nii kui ülal kirjeldatud, on selle 1922 - 1925 a. jooksul tekkinud raha inflatsiooni põhjuseks meie krediidi inflatsioon, sest selle aja kestel ei ole markasid emiteeritud, kuid on tsirkulatsioonis olevate markade katet üleliigsete krediitidega vähendatud. Tekkib ainult küsimus, kuidas tõusid siis siseturul kaupade hinnad kui rahamärkide summa ei suurenenud, sest kvantiteedi teooria järgi võivad hinnad ainult siis tõusta, kui ringvoolus oleva raha summa rutem suureneb kui kaupade hulk.

Kui arvesse võtta, et raha liikumises etendavad tšekid peaaegu samasugust osa kui pangatähed ehk valitsuse poolt väljaantavad kassatähed, siis on selge, et raha hulka kuuluvad ka tšekid, ja raha tsirkulatsiooni suurus ei ripu ära mitte ainult pangatähtede rohkusest, vaid ka tšekkide summast. Ka tšekkide rohkus ei ripu enam ära emissiooni õigusest, vaid pankadest endast. Pealiskaudselt võttes võib vaielda, et tšekkide väljaandmise eest ei ole pangad, vaid nende kliendid vastutavad, kes raha pankadesse hoiule viivad ja sel teel tšekkide väljaandmise õiguse omavad. Kuid tegelikult on ikkagi pangad ise hoiummade suurendajad ja just oma laenupoliitikaga. Vanal hallil ajal, kui klient pankiiri poole pööras laenu nõudmisega, siis andis pankiir oma nõusoleku puhul kliendile vastava summa oma pangatähtedes, kuid praegu avab pankiir kliendile krediidi, tehes vastava sissekande panga raamatutes, ja klient omab õiguse tšekkida tömmata temale avatud krediidi piirides. Klient tõmbab oma arve tšekkida ja need tšekid tulevad kohe panka tagasi, kui nende saajad on sama panga kliendid, ja sel teel on panga hoiummade suurenemine teostatud kõige otsekohe semal viisil.

Nii suurenevad panga aktiiva ja passiva ainult panga oma raamatutes tehtavate sisse- ja väljakannete teel, ilma et oleks siin pangatähtede ehk muude rahamärkide liikumist olnud. Kuid see vahekord, mis on olemas laenude ja hoiummade vahel, et esimeste suurenemine toob kaasa teiste suurenemise automaatselt, ei muutu sugugi sisuliselt, kui tšekid teistesse pankadesse sattuvad, sest kui võtta kõigi pankade kogubilans, siis näeme seal, et hoiummad kasvavad ühes laenudega.

Sama nähtus kordub kui laenusajad võtavad pangast laenu välja sularahas. Sel juhtumisel väheneb küll panga kassa, kuid see raha tuleb ikkagi peale teatavat ring-

käiku kas poodnikkude või teiste inimeste kaudu pankadesse tagasi, ja pankade kogukassatagavara saab endiseks. Kuid samal ajal on hoiummad suurenenud antud laenude võrra. Kui võrrelda näituseks Eesti panga ja erapankade laenusid nende hoiummadega, siis leiame seal järgmist:

	Laenu d.	Hoiummad.
	Miljon mk.	
31.XII.1920. a.	716,5	690,8
" 1921. "	2.039,1	1507
" 1922. "	4.854,1	1.833,6
" 1923. "	7.259,0	2.996,2
" 1924. "	8.001,8	2.930,8
30.VI.1925. "	8.398,3	2.929

Need arvud tõendavad seda väidet, et hoiummade kasvamine laenudele järgneb. Kuid siinjuures peab seda arvesse võtma, et meil revolutsiooni läbi saadud kaotuste tõttu pankade vastu teatav umbusaldus maad on võtnud, mis sunnib paljuid raha „sukasääres“ hoidma.*)

*) Nagu selgesti näha, ei tõenda autori poolt toodud arvud seda, mis ta väitab. Hoiummade kasvamine käib Eestis tükk maad taga laenude kasvamisest ning see sünnib alates 1922. a. algult. 1923. a. peale on hoiummad isegi tagasi läinud, kuna samal ajal laenu d kasvamisest jatkasid. Ka näib autori kalkulasioon ebatäpne olema. 1. augustil oli Eesti pankadel laenusid väljas 8087,7 milj. mk., korrespondentide arved olid samal ajal 1208,3 milj. nii et kokku laenu d välja teevad 9295,9 milj. Hoiummasid oli pankadel 3193,7 milj., korrespondentide arved olid 3246,8 milj. (viimase summa sees on ka riigikassa välisvaluuta arve 2,2 miljardi). Sellega saame hoiummade üldsumma 6340,4 milj., millele tuleb juurde arvata veel riigikassa arve 254,4 milj. „muudest passivadest,“ mis annab kokku 6.594,8 milj. Vahe selle summa ja väljaantud laenu d summa vahel on 1701,1 milj., mis kujutab enesest peaaegu täpselt Eesti panga poolt emiteeritud pangatähtede summat, mis samal kuupäeval oli 1774,1 milj.

31. det. 1922. a. oli laenusid väljas: Eesti Pank 3052,9 milj., Eesti Panga korrespondendid 19,5 milj.; erapankadel oli laenusid väljas 1.802,1 milj., korrespondentide arved 325,4 milj. — kokku 5199,9 milj. Hoiummasid oli Eesti Pangel — era 665,4 milj., riigi 1485,0 milj. ja peale selle veel kohustusl. välisvaluutas 534,8 milj. ning korrespondentide arved 10,3 milj.

Erapankadel oli hoiummasid 1168,2 milj., korrespondentide arved 332,8 milj., kõik kokku 4196,5 milj. Seega oli vahe laenu d ja hoiummade vahel 1003,4 milj. Samal ajal oli Eesti pangatähti liikvel 792 milj. Kokkuvõttes on tehtud viimasel korral ilma pangakontoriteta. Kuna ka esimeses kokkuvõttes „Scheel'i“ pangakontor puudub, siis on sisuliselt andmed võrreldavad. Sellest on näha, et hoiummade kasvamine üldiselt küll laenu d kasvamisega käiskäes käis, kuid suured summad krediite anti välja lihtsalt Eesti panga emissiooni arvel, mis selle läbi võimalik oli, et riik oma emissiooni maksude varal kokku tõmbas.

Kuid raha, mis taskus või sukasääres ehk pangas hoiul, ei avalda kaubahindade peale mingit mõju. See mõju tuleb avalikuks ainult siis, kui raha taskust ehk pangast välja võetakse ja vahetatakse kaupade vastu. Kuid raha taskus avaldab mõju inimese ostutahte peale samal määdul, nagu raha pangas hoiul, ahvatleb inimest ostma. Nii siis on tagajärg üks ja seesama, kas raha tsirkulatsiooni tuleb pangatähtede ehk tshekkide näol. Kuid kvantiteedi teooria järgi tõusevad hinnad vastavalt raha tsirkulatsiooni suurenemisele. See hindade tõus jääks ära ainult sel juhtumisel, kui tsirkulatsiooni suurenemisele vastavalt kasvaks ka kaupade hulk. Lövioosa Eestis väljaantud laenu ddest sattus just töösturite kätte, missugune osa oleks pidanud kaupade hulka meil suurendama, kuid kahjuks jäi see ära sel lihtsal põhjusel, et meie vabrikud produtseerisid kaupu, millel puudus turg nii sise- kui väljamaal.

Kui aga kaupu ladusse valmistatakse, nende peale puuduvad ostjad, siis etendavad nad hindade suhtes sama osa kui neid üldse ei oleks olemaski. Ja üldiselt on teada, et meie vabrikutel on ladudes palju valmis kaupu, mille peale puuduvad ostjad. Kuid nende kaupade valmistamisega on terve hulk raha liikuma pandud ja selle võrra tsirkulatsiooni asjata suurendatud. Peale üleliigsete kaupade valmistamise on meie liig optimistilise krediidi-poliitika tõttu ülesehitatud paljud ettevõtted, on importeeritud terve rida masinaid ja tööstussiseseadeid, mis peavad nüüd tegevuse ta seisma.

Kuivõrd tähtsat osa krediidi-poliitika rahareformi teostamise juures etendab, näitavad need raskused missugustega võitlevad riigid, nagu Soome, Poola ja Läti, kes oma rahale on loonud tugeva kulla ja välisvaluuta katte küll erakorraliste metsamüükide küll välislaenu d abil, kuid on ikka jälle sattunud inflatsiooni tõmbetuule kätte mis nende rahareformi kavad on lendu viinud. Kõige teravamal kujul tulid need raskused avalikuks käesoleval aastal Poolas, nende põhjus peitub just üleliigses optimismis krediidi-poliitika alal.

Siin juures peame tähendama, et üldiselt omavam laenu d kasvamise tendentsi, sest rahvamajandus suureneb alatasa, kuid

Igatahes on meil laenu d ja hoiummade liikumise vaherkord hoopis keerulisem ja paljudest muudest tingimistest äraolenev, mis mitte autori arutuses piirides ei mahu. Nii oli meil autori enese andmetel erahoiummade langemine võimalik samal ajal, kui eralaenu d kasvasid.

Toim.

selles kasvamises ei ole seni hädaohtu rahandusele kuni peetakse vastavat tasakaalu produktsiooni ja krediidi ning ühes sellega ka tsirkulatsiooni suurenemise vahel.

Kõigest ülal ettetoodust peame järeldama, et rahareformi teostamiseks tuleb revideerida mitte ainult emissiooni-poliitikat, vaid ka meie „kõrget“ krediidi-poliitikat. On tarvis piirata emissiooni ja krediite. Tuleb seni tehtud eksisammudest õppust võtta, sest õieti on laenupoliitika olnud selleks komistuskiviks, mille vastu 1922a. kavatsetud rahareformi projektid murdusid hoolimata sellest, et tol ajal mark kullaga ja välisvaluutaga ideaalselt kaetud oli.

Laiaropalisel raudteel Tallinna sisse- ja Tallinnast väljaveetud kaubad 1924. a.

	Tonnid	
	Sisseveetud	Väljaveetud
Rukis	8.553,84	8.637,3
Nisu	6.103,94	4.138,71
Oder	2.415,79	3.511,01
Kaer	8.911,37	15.889,45
Riis	0,88	959,34
Jahvatatud vili	1.483,26	10.618,16
Kartulid	20.457,11	1.800,71
Kartulijahu	100,09	271,43
Suhkur, siirup, mesi, kompekid	604,6	6.382,11
Puuvili, marjad, seemned	739,24	58,81
Juure- ja aiavili	1.470,31	723,80
Heeringad	333,34	5.017,39
Kalakaup	811,04	959,61
Liha, lihakaup, tap. linnud	1.018,47	39,28
Piim	6.381,64	—
Või	2.603,2	32,9
Juust	422,54	12,32
Munad	178,67	0,36
Tee, oakohvi, shokolaad, kakao	78,97	318,92
Tubak ja paberossid	15,81	940,46
Piiritus, napsid, õlu, liköörid	5.402,09	1.904,24
Alkoholita joogid	90,91	293,56
Eelpool nimetamata toiduained	1.619,08	1.507,33
Heinad	1.443,51	231,97
Loomatoit	4.107,42	8.253,92
Õled	293,10	31,22
Hobused ja varsad	65	66,6
Sarvloomad	5.678,9	76,4
Sead, põrsad	774,96	23,62

	Tonnid	
	Sisseveetud	Väljaveetud
Muud elajad ja linnud	201,67	7,69
Toored nahad	232,94	868,8
Parknahad, nahakaubad, kasukanahad	367,04	628,49
Loomaosad, suled, jõhvid, harjased	144,8	145,16
Linaseemned	2.538,31	200,79
Elustaimed	43,05	10,10
Muud seemned ja humalad	143,92	335,49
Palgid, pakud, propsid	158.334,7	9.882,4
Lauad, plangud, muud tarbepuud	91.338,91	6.100,03
Küttepuud	81.124,80	2.847,71
Vineer	122,28	248,14
Mööblid	116,3	132,58
Puust kaubad	3.049,06	1.848,71
Puumasse, tselluloos, kalsud	29.733,0	86,4
Paber ja papp	1.783,42	14.579,96
Trükitöö	192,77	179,34
Linad ja takud	8.757,25	776,37
Puuvill, muud kiained	738,42	2.501,84
Kõied, lõngad, muud sarnased kaubad	725,53	308,08
Kangad	1.622,57	432,55
Eelp. nimetamata tekstiil- ja riidekaubad	870,49	820,16
Malm	533,26	1.092,13
Raud	6.837,25	4.450,90
Teras	12,6	207,55
Rauakaubad	1.629,96	6.583,46
Vask, alumiinium j. m.	22,96	150,41
Tina, seatina, tsink, kuld jne.	37,33	101,98
Veo- ja sõiduriistad	299,79	591,96
Põllutööriistad, masinad ja nende osad	246,84	1.216,33
Muud töömasinad dünamod	102,08	359,76
Vee-, auru-, elektromootorid, nende osad	725,76	1.617,01
Elektririistad, lambid, optika-, muusikariistad	249,40	398,27
Kriit, savi, paekivi, tahukivi jne.	6.192,11	3.806,83
Põletatud kivid, põllutorud	3.394,44	2.534,45
Potisepa- ja terrakota kaubad	15,0	127,02
Fajanss, portselaan, biskviitkaubad	10	94,98
Tsement	22.067,88	587,22
Lubi	3.586,42	173,17
Kips	5.068,07	114,26

	Tonnid	
	Sisseveetud	Väljaveetud
Valatud kivid	3,58	164,65
Klaas, slakid, tahad	564,91	908,67
Kivisüsi, koks jne.	18.097,94	14.395,94
Põlevkivi	33.935,71	51,18
Turvas	12.862,56	248,28
Puusüsi ja muud sar- nased kaubad	178,38	88,92
Petroot	2.521,43	6.092,37
Nahvta ja tema saad.	1.119,86	1.114,71
Asfalt, gudron, kivi- tõrv, miner.-õlid	310,3	510,46
Puutõrv, terpentiin, tõ- kat, värnits ja muud taimeõlid	345,32	1.078,36
Küünlad, seep j. m. rasvasaadused	349,42	522,23
Kummi, vaigud, lakid	146,10	378,22
Sool	2.183,4	12.050,8
Keemiaained, apteegi- ja kosmeetikakaub.	597,62	2.512,24

	Tonnid	
	Sisseveetud	Väljaveetud
Väetisained, põlluramm	3.022,79	11.836,9
Lõhkeained	0,15	53,70
Tuletikud	21,79	238,37
Pudu- ja kunstkaubad	15,23	103,4
Segakaubad	658,52	708,62
Surnud	4,60	13,40
Kokku	524.235,07	192.920,83

Bibliograafia.

Toimetusele saadetud kirjandus.

- „Ametitühisusline kuukiri“ nr. 16—1925.
- „Tulev Eesti“ nr. 10—1925.
- „Maa-Omavalitsus“ nr. 16—1925.
- „Kasvatus“ nr. 10—1925.
- „Töö ja Tervis“ nr. 3—1925.
- „Õigus“ nr. 5—1925.

Kroonika.

Eesti. (Väljavõtted ajalehtedest.)

Õlikivi kontsessioon Riia rahamehele. Vabariigi valitsus vähendas Tallinna keemiatehase R. Mayer'i õlikivi kontsessiooni 3000 hektari võrra, vastavalt vähendades sellega ühenduses olevaid riigi nõudmisi selle aktsiaseltsi vastu. R. Mayeri keemiatehaselt vabanenud maa-ala peale anti kontsessioon Riia rahvusvahelise panga direktorile J. Hoffile, tingimusega, et J. Hoff ühe aasta jooksul õlivabriku üles ehitab, 50 tonnilise õli läbilaskega päevas.

J. Hoff annab kindlustuseks panga garantii 1500 naela peale, mis lepingu mitmetähtmise korral riigi kasuks läheb.

Tartu linn ja Ulila jaam. Tartu linnavalitsus on ühinenud linna elektrijaama komisjoni seisukohaga: Linnavalitsus võtab jaama põhihinnaks 115 miljoni marka, kinnitus- ja muude kuludega kokku 120 milj. marka. Uut kapitali on juurde vaja, et jaam võiks korralikult tööle asuda, — 61.600.000 marka ja peale selle veel 10 miljoni turbaistõstuse tegevuskapitaliks. Viimase 10. miljoni pealt võidakse maksta harilikku diskonto protsenti ja laen oleks 5 aasta pikkune. Laenusid oleks vaja järgmistel aegadel: 1926. a. — 30.200.000, 1927. aastaks 8.600.000 ja viie aasta pärast peale lepingu sõlmimist 22.800.000 marka. Linnavalitsus ei taha aga vastutust laenude eest oma peale võtta. Laenud tuleksid tema arvates anda Ulila varanduste vastusel.

Peetri tehased Eesti Pangale. Vabariigi valitsus lubas Eesti pangale omandada J. Maddissonilt a/s. Peetri tehaste kinnisvara kõigi nende õigustega, mis J. Maddisson nimetatud kinnisvara peale oksjonilt 28. juulil s. a. omandas. Mäletavasti omandas

J. Maddisson Peetri tehaste kinnisvara oksjonil 72.200.000 mk. eest, mis umbes vastab Eesti Panga võlasummale.

Eesti Pank andvat omakord Peetri tehased kuuldavasti sadamatehastele üle, ja viimased kolivat Peetri tehastesse üle.

6. miljoni marka ühiskondlikkudeks töödeks. Töö- hoolekandeminister esitas vabariigi valitsusele seaduseelnõu eelkrediidid avamise kohta tööpuuduse vastu võitlemiseks — 6 miljoni marga suuruses.

Port-Kunda isemendivabrik jääb ajutiselt seisma. Kuuldavasti jääb Port-Kunda isemendivabrik 15. novembrist s. a. ajutiselt seisma. On arvata, et tööseisak vältab vähemalt 3 kuud. Tööseisaku põhjuseks on peamiselt turgude puudus, kuhu oma valmissaadusi mahutada.

Vene-Balti tehase seisukorra selgitamine. Vabariigi valitsuse poolt moodustati erikomisjon, kelle ülesandeks jääb Vene-Balti tehaste silmapilgu seisukorraga ja edaspidiste töötamisvõimalustega tutvuneda. Komisjoni kuuluvad teedeminister Virmaga eesotsas Eesti Panga direktor J. Kukk, rahaministri abi hra Tombach, kaubandus-tööstusministeeriumi esitaja insener Imelik ja rahaministeeriumi poolt hra Kivisild. Kuuldavasti olevat vabriku saatuse küsimuses õige raske selgusele jõuda.

Kaubandusline läbikäimine nõukogude Venemaaga.

27—31. oktoobrini on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu nõukogude Venemaale saadetud:

1. Eksportkaupu.

17 vagunit ajalehe- ja trükipaberit, kaal 218,7 tonni ja 43 saadetust bagaash-kaupu, kaal 1561,3 klgr.

2. Transiitkaupu

aruande nädalal saadetud ei ole.

Sama aja jooksul on nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska Jaamade kaudu Eestisse tulnud:

18 vagunit päevalille seemet, kaal 216,5 tonni; 9 vagunit rukkid, kaal 147,5 tonni; 5 vagunit 235 elusseaga (a/s. „Külmetusele“); 1 jäävagun värsket kala, kaal 10,6 tonni; 1 vagun loomatoidu kooke, kaal 16,4 tonni ja 3 vagunit 1500 elushanega (a/s. „Külmetusele“).

Kokku nõukogude Venemaalt Eestisse tulnud 37 vagunit kaupu ja 5 saadetust bagaash-kaupu, kaal 122,0 klgr.

Kaubandusline läbikäimine Lätimaaga.

27—31. oktoobrini on Eestist raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

2 vagunit Aseri tsementi, kaal 32,6 tonni; 13 platvormi kuuse- ja männaplanke, kaal 204,8 tonni, 5 vagunit segakaupa, kaal 13,1 tonni; 1 saadetust mitmesugust pudukaupa, kaal 262,6 klgr.; 1 vagun linaseemet, kaal 16,5 tonni ja 2 platvormi kuuse- ja männalaudu, kaal 30,9 tonni.

Sama aja jooksul on Lätimaalt raudteed mööda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

4 vagunit heeringaid, kaal 53,1 tonni; 5 tsisterni petrooleumi, kaal 57,9 tonni; 3 vagunit segakaupa, kaal 5,9 tonni; 1 platvorm põllutöömashinatega, kaal 1650 klgr.; 1 vagun rasva, kaal 8,6 tonni ja 1 saadetust mitmesugust pudukaupa, kaal 883,5 klgr.

Oktoobrikuu jooksul on Eestist raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

32 vagunit Aseri tsementi, 34 vagunit segakaupa, 48 platvormi kuuse- ja männaplanke, 3 vagunit majakraami, 7 vagunit kalise, 3 vagunit linu, 1 jäävagun värsket liha, 3 vagunit kanepit, 3 platvormi männaja kuuselaudu, 5 vagunit linaseemet, 1 jäävagun värsket kala ja 2 vagunit konfe.

Kokku oktoobrikuul raudteed mööda Valga jaama kaudu Eestist Lätimaale saadetud 144 vagunit mitmesuguseid kaupu.

Sama kuu jooksul on Lätimaalt raudteed mööda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

31 vagunit soola, 23 tsisterni petrooleumi, 38 vagunit segakaupa, 14 vagunit heeringaid, 6 tsisterni bensiini, 7 vagunit suhkrut, 1 vagun emalleeritud nõusid, 1 platvorm viljatuulamise masinaid, 4 vagunit kriiti, 2 vagunit rukkid, 1 vagun okastraati, 1 platvorm rehepeksu masinaga, 1 vagun klaaskaupa, 1 vagun riisi, 1 vagun rauda ja 1 platvorm põllutöö masinatega.

Kokku oktoobrikuul raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaalt Eestisse tulnud 135 vagunit mitmesugust kaupa.

Ameerilikud teated kaubandustööstus- ministriumilt.

Eesti.

Eesti vabariigi sissetulekud 1. septembriks. Eesti Vabariigi 1925. a. sissetulekutes 1. jaanuarist kuni 1. septembrini, s. o. 8 esimese kuu jooksul oli korralisi sissetulekuid 4.796.840 tuh. marka ja erakorralisi sissetulekuid 23.157 tuh. marka. Korraliste sissetulekute eelarvest oli 1. septembriks täidetud 65,9 prots.; läinud aastal samaks ajaks oli riigi korraliste tulude eelarve täidetud 65,8 protsendi võrra.

Sellest näeme riigi eelarve täitmises tänava väga suurt sarnadust eelmise aastaga.

Üksikute tululiikide Järele tuli riigikassasse 1925. a. 8 esimese kuu jooksul:

	Tuhandetes markades	Protsent üldis- test korral. sisse- tulekutes 1925. a. 1924. a.	
Otsekohesed maksud	367.627	7,7	8,7
Lõivud ja tasumaksud	246.786	5,1	5,3
Kaudsed maksud	1.237.830	25,8	26,0
Riigi monopolid	659.506	13,8	15,0
Riigi ettevõtted ja varan- dused	2.201.199	45,9	43,2
Segatulud	83.890	1,7	1,8
Kokku	4.796.840	100,0	100,0

Eelmiste aastate tagasimaksud 14.732

Erakorralised tulud 23.157

Riigi sissetulekud augustikuu jooksul võrreldes 1924. a. augustikuuga on enam üksikasjaliselt toodud alljärgnevas tabelis.

Riigi sissetulekud augustis 1925. a. (1000 Emk) (1925. a. andmed riigikassalt, 1924. a. andmed Riigi Stat. Keskb.)

	1925. a.	1924. a.
Korralised tulud üldse (maha arvatud 1. a. tagasimaksud)	614.514	547.275
I. Otsekohesed maksud kokku	35.330	31.495
Sellest 1. Tulumaks	4.410	6.684
2. Äri- ja tööstusemaksud	24.853	21.029
3. Maa- ja hoonetemaks	1.447	930
4. Maks kapit. prots. pealt	407	133
5. Krepostimaks	2.750	2.278
6. Pärandusemaks	1.463	441
II. Lõivud ja tasumaksud kokku	28.107	25.537
Sellest 7. Tempelmaks ja muud lõivud	22.139	21.505
8. Patendid ja proovid	661	707
9. Mitmesugused tasumaksud	5.307	3.325
III. Kaudsed maksud kokku:	183.299	138.987
Sellest: 10. Tollid	141.739	100.846
11. Aktsiisid	41.560	38.141
IV. Riigi monopolid kokku:	84.052	64.736
Sellest: 12. Piirituse monopol.	84.052	64.736
V. Riigi ettevõtted ja varandused kokku:	263.143	283.047
Sellest: 13. Riigi kapitalid	1.764	—
14. Riigi maad, hooned, metsad ja veed	98.514	77.773
15. Raudteed	113.693	101.874
16. Sadamad ja laod	11.355	11.770
17. Post, telegr., telef.	36.723	24.900
18. Mitmesugused riigi ettevõtt. ja varand.	1.094	66.730
VI. Segatulud kokku:	22.284	3.602
Kokku	616.215	547.404

Tagasi maksetud eelmiste aastate maksu	1.701	129
Erakorralised tulud	—	110
Operatsioonifond. tagasimaksud	—	110
Krediitoperatsioonid	—	—

Üldse sissetulekud 614.514 547.275
Juulis 1925. 517.482
1/1—31/VIII. 4.805.265

Eesti väliskaubandus septembrikuul 1925. a.

Grupid.	1000 kilogrammid.		1000 margad.		% üldväärtuses!	
	Sissevedu.	Väljavedu.	Sissevedu.	Väljavedu.	Sissevedu.	Väljavedu.
1. Toiduained-põllusaadused	7.296,9	584,8	145.442	4.074	17,7	0,4
2. Toiduained-karjasaadused	20,0	1.201,5	1.896	363.867	0,2	39,6
3. Kala	1.230,6	59,9	36.505	6.747	4,4	0,7
4. Muud toidu- ja maitseain.	4.772,8	172,9	93.315	8.562	11,3	0,9
5. Elusloomad ja linnud	5 tk.	2561 tk.	83	39.837	—	4,3
6. Nahk, nahakaup ja loomasaad.	171,6	11,2	40.464	2.236	4,9	0,2
7. Seemned ja elusain.	17,3	0,2	1.417	47	0,2	—
8. Puu	605,3	25.591,0	5.427	164.744	0,4	17,9
9. Paber	816,7	2.409,3	23.045	78.270	2,8	8,5
10. Kivained	450,5	216,7	121.559	30.389	14,8	5,3
11. Tekstiilsaad.	146,3	388,6	115.523	170.727	14,0	18,6
12. Metallid	1.329,6	413,1	24.027	3.325	2,9	0,4
13. Metallkaubad	720,7	4,1	42.505	844	5,1	0,1
14. Põllutööriistad	145,7	37,0	11.917	2.498	1,4	0,3
15. Muud töö- ja jõumasjn., transportiabinõud	284,6	109,7	43.728	10.723	5,3	1,2
(arv)	3	—	—	—	—	—
(reg. ton.)	11,45	—	—	—	—	—
16. Instrumendid, aparaadid	8,0	—	6.599	—	0,8	—
17. Kivid, mullad	1.880,9	4.411,4	10.947	22.194	1,3	2,4
18. Kivistisi, koks	5.163,4	—	14.082	—	1,7	—
19. Õlid, rasvad	2.391,4	28,7	55.173	2.059	6,7	0,2
20. Väetisained	2,6	11,1	136	100	—	—
21. Keemilised	458,8	108,4	19.146	7.057	2,3	0,8
22. Kunstikaubad, muusikariistad ja muud	9,6	3,7	10.904	880	1,3	0,1
Kokku	27.923,4	35.763,1	823.640	919.180	100	100
Riigid:						
Belgia	1.107,5	2.751,0	24.535	34.581	3,0	3,8
Daani	378,5	370,6	8.178	33.978	1,0	3,7
Danzig	178,1	—	4.172	—	0,5	—
Egiptuse	34,6	—	15.551	—	1,9	—
Hollandi	201,6	2.875,9	12.681	18.965	1,5	2,1
Inglise	6.490,7	18.779,2	97.495	234.615	11,8	25,5
Leedu	0,4	248,1	17	4.270	—	0,5
Läti	1.223,6	1.242,4	35.764	52.236	4,3	5,7
Poola	1.185,2	—	25.224	—	2,8	—
Prantsuse	27,9	965,4	17.161	11.199	2,1	1,2
Rootsi	728,4	1.675,7	33.216	70.493	4,0	7,7
Saksa	6.970,8	2.411,7	245.370	363.107	29,8	39,5
Soome	1.174,7	2.632,9	30.556	30.150	3,7	3,3
Tsheho-Slovak.	276,1	—	11.564	—	1,4	—
Türgi	12,3	0,2	2.464	280	0,3	—
Vene	3.800,4	1.791,7	63.855	64.391	7,8	7,0
Ühisriigid	3.559,5	18,4	173.678	915	21,1	0,1
Muud riigid	573,0	—	24.158	—	2,9	—
Kokku	27.923,4	35.763,1	823.640	919.180	100	100

Või ja kanamunade väljavedu Eestist oktoobrikuus 1925. a. Piimasaaduste väljaveo kontrolljaama andmete järele veeti Eestist oktoobrikuu jooksul võid ja kanamune järgmiselt välja:

Või:
 Saksa maale 654.346,19 kg. (11.417 tünni)
 Inglise maale 140.993,72 " (2.471 ")
 Daani 1.532,76 " (27 ")
 Kokku 796.872,67 kg. (13.915 tünni)

Kanamunad:

	I sort.	II sort.	Kokku.
Inglismaale	482.040 tk.	296.640 tk.	778.680 tk.
Saksamaale	203.760 "	195.180 "	398.940 "
Rootsi	386.640 "	348.480 "	735.120 "
Soome	44.640 "	100.800 "	145.440 "

Kokku 1.117.080 tk. 941.100 tk. 2 058.180 tk.

Seega saadeti 10 kuu jooksul 6.340.964 kg. võid ja 11.949.540 kanamuna välja. Läänud aasta 10 kuu jooksul läks väljamaale 2.947.162 kg. võid ja 8.528 800 kanamuna. Seega tänavu 10 kuu jooksul võrreldes 1924. a. sama ajaga või väljavedu 115 protsenti ja kanamunade väljavedu 40 protsenti suurem olnud.

Leedu.

Klaipeda sadam 1925. a. I. poolel (kuus kuud):

tuli	354 l. = 140.500 ton. reg. n.
läks	343 l. = 139.100

Klaipeda raiooni kalasaak 1925. a. I.—VII. (7 kuud):

I. Balti merest püütud: 574.285 kg., Lit. 327.835 väärt.
II. Kurisch—Ilaf " 475.685 " " 406.975 "
III. Sisevetes " 791.000 " " 857.000 "

Kokku: 1.840.970 kg., Lit. 1.591.810 "

1925. a. väliskaubandus:

	Aktiivne.	Passiivne.
jaanuar	Lit. 6.967.400.—	— —
veebruuar	" 3.011.500.—	— —
märts	" — —	Lit. 7.031.900.—
aprill	" — —	" 8 554.100.—
mai	" — —	" 5.344.500.—
juuni	" — —	" 2.354.800.—

Kokku: Lit. 9.978.900.— Lit. 23.285.300.—

Seega 1925. a. esimese poolaasta väliskaubanduse passiivsus Lit. 13.306.400.—

	Sissevedu:	Väljavedu:
1925. a. jaanuar	Lit. 16.762.400.—	Lit. 23.729.800.—
veebruuar	" 18.034.300.—	" 21.045.800.—
märts	" 26.303.400.—	" 19.271.500.—
aprill	" 23.732.800.—	" 15.178.700.—
mai	" 21.843.400.—	" 16.498.900.—
juuni	" 18.881.600.—	" 16.526.800.—

Riigi tulud 1925. a. I. poolel (6 kuud):

Eelarves ettenähtud: Saadud:

1. Otsekohesed maksud	Lit. 29.755.000.—	Lit. 13.542.500.—
2. Kauds. maksud	" 105.322.600.—	" 55.642.400.—
3. Täiendavad.	" 12.690.000.—	" 8.346.800.—
4. Tulud teede, sadamate e. j. m.	" 6.334.000.—	" 3.172.100.—
5. Riigi ettevõteted.	" 43.180.000.—	" 18.644.600.—
6. Riigi varandused	" 21.913.400.—	" 13.461.000.—
7. Maakorraldus.	" 28.000.—	" 39.000.—
8. Riigi kassa tulud.	" 5.037.900.—	" 3.676.200.—
9. Mitmes. tulud	" 1.644.600.—	" 1.563.100.—

Kokku: Lit. 225.905.500.— Lit. 118.087.700.—

Erakorralised tulud 33.349.000.— 14.703.900.—

Kõik kokku: Lit. 259.254.500.— Lit. 132.791.600.—

Eelarves ettenähtud aasta kuludes Lit. 259.254.500.— on 6 kuu jooksul tehtud 121.170.600.— Peale selle on mitmes. arvetel makstud Lit. 96.033.000.—

Soome.

Eesti lina ja puuvillariie Soomes. Narva lina- vabrikur purje- ja presendiriie on Soomes võrdlemisi hea nime omandanud. Eriti nõuetav on jämedam riie (kaal üle 500 gr. kvadraatmeetri) ja Soome praegune sisseveotoll 3 Smk. kilo — 10% soodus — on annud võimalusi riidet Soome tuua. Kahjuks ei ole impregneeritud presendiriidel kaubalepingus soodustust, olgugi, et hea võimalus oleks seda Soome sisse vedada. Arvatakse, et ligi pooled Soomes tarvitatavaist purjeriideist on Narva lina- vabrikust pärit. Samuti on nõudmine Balti puuvillavabriku pleekimata riide peale iga aastaga kasvanud. Paari aastal on seda Soome ostnud 1500—2000 naelsterl. väärtuses.

Daani.

Tööpuudus suureneb kõigil tööaladel, eriti metallitööstuses 11. sept. oli 27.814 töötatöölist (1924. a. samal ajal 15.000). Tööpuuduse kasvamise põhjuseks loetakse Daani krooni kiiret tõusu, mis peaaesjalikult eksportitööstuse piiramisele põhjuseks olnud.

Daani 1925. a. lõikusest loodetakse rahulolevat saaki. — Saak on üldse keskmisest parem ja kogusaaki arvatakse 15 milj. Dnkr. võrra suuremaks kujunevat kui eelmise aasta kogusaagi väärtus oli.

Uued aktsiaseltsid ja osühisused.

Nahatööstuse a/s „E. M. Usvansky ja pojad.“ Tegevusala: E. M. Usvanski poolt asutatud ning praegu firma „E. M. Usvansky ja pojad“ all töötava nahatööstuse tegevuse jätkamine, nimeetatud tööstuse ülevõtmine, laiemale alusele seadmine, igasuguste kodumaa ja väljamaa nahkade ümber töötamine ja nendega kauplemine oma ja komisjoni arvel.

Asutajad: Elje Usvansky, David Usvansky, Abram Usvansky ja Isaak Usvansky. Põhikapital: Emk. 5.000.000, mis jagatud 500 akts. à Mk. 10.000. — („R. T.“ nr. 167/168 — 1925. a.)

Uued seadused ja määrused.

Määrus kuldfrangi kursi kohta tolli- ja sadamamaksude võtmisel Määrusega 29. detsembr. m. a. (R. T.“ nr. 150—1924. a.) maksmata pandud kuldfrangi kurss (1 k.-fr.=75 Emk.) jäetakse maksvaks ka k.a. novembrikuu peale.

Määrus postifabonemendi kaudu tellitavate välismaaliste ajalehtede ja ajakirjade alghindade Eesti rahasse ümberarvamise kohta. Üleilmilise Postiliidu Stokholmi kokkuleppe põhjal ajalehtede ja perioodiliste väljaannete aboneerimise üle, „R. T.“ nr. 113/114 — 1925. a., art. 4, § 1, toimetatakse välismaaliste ajalehtede ja ajakirjade alghindade ümberarvamist sihtma rahasse sama ekvivalendi järelle, mis maksev on rahafansfertide summade ümberarvamisel. Raha- ja teedeministri määrused 6. novembrist 1923. a. nr. 3708 („R. T.“ nr. 129/130 — 1923. a.) ja 29. novembrist 1924. a. nr. 4602 („R. T.“ nr. 147 — 1924. a.) tunnistatakse seega maksvuseituks. (R. T.“ nr. 167/168 — 1925. a.)

Sundmäärus tubakatööstustele on avaldatud „R. T.“ nr. 167/168 — 1925. a.

Määrus raudtee veotariifi nr. 15 muutmise kohta. Käesoleva määrusega pannakse maksma 1. detsembrist s. a. Tallinna—Nõmme—Pääsküla ja Tartu—Nõo—Elva jaamade vahel III klassi abonentpiletid (kuupiletite asemel). Abonentpiletid on maksvad 30 sõiduks kahe kuu jooksul. Abonentpiletite eest võetakse maksu 50% täispileti hinnast. Ühe abonentpiletiga ei tohi rohkem sõitjaid olla kui üks sõitja iga pileti kohta. („R. T.“ nr. 167/168—1925. a.)

Tähtsamad vähempakkumised.

Sv. varustusvalitsuse intendantuuri osakond (Tallinnas, Pagari t. 1, tuba 9) - kirjallikul - 20. novembril s. a. kell 11 - suuremal arvul soolakala (kilu ja heeringaid).

23. novembril s. a. kell 12 päeval, Metsade Peavalitsuse Tööstusosakonnas, Toomkiriku plats nr. 3, - sega - riigi arvel valmistasitavatest ja laduplatsidel väljaveetatavatest liipripakkudest raudtee liiprite valmistamine ja nende koondamine mereäärsetele laadimise platsidele.

1) Rikuldi metskonnas, Rikuldi laduplatsil umbes 12.000 laia- ja 10.000 kitsate liiprit.

2) Samas metskonnas, Elbiko laduplatsil umbes 4.500 laia- ja 5.000 kitsate liiprit.

3) Hiiuma saarel, Putkaste metskonnas, Oenigi laduplatsil umbes 13.000 laia- ja 13.000 kitsate liiprit.

4) Hiiuma saarel, Kõrgesaare metskonnas, Kuivalauka laduplatsil umbes 9.000 laiatee ja 14.000 kitsate liiprit.

Tähtsamad enampakkumised.

Metsaoksjonid.

1) 30. novembril s. a. Tallinnas, Suur Roosikranisi inv. nr. 12, Harju maakonnavalitsuse ruumes: a) **Kolga** metskonnast 45,70 tiinu 20 üksuses, hinnatud 1.127.499 mk. b) **Purila** metskonnast 34,55 tiinu 93 üksuses, hinnatud 1.242.456 mk.

2) 1. detsembril s. a. Valgas, „Säde“ seltsi ruumes: a) **Koorküla** metskonnast 374 puud ja 76,10 tiinu 42 üksuses, hinnatud 3.146.044 mk. b) **Sangaste** metskonnast 21,39 tiinu 10 üksuses, hinnatud 1.141.340 mk.

3) 2. detsembril s. a. Rakveres, Rakvere vallamajas: a) **Paasvere** metskonnast 93,58 tiinu 41 üksuses, hinnatud 1.470.563 mk. b) **Sonda** metskonnast 26,85 tiinu 18 üksuses, hinnatud 577.232 marka.

4) 2. detsembril s. a. Märjamaa alevis, Märjamaa metskonna metsatüüme kaniseleis: **Märjamaa** metskonnast 40,70 tiinu, 30 üksuses, hinnatud 2.220.335 marka.

5) 3. detsembril s. a. Paldes, maakonnavalitsuse ruumes, **Väätsa** metskonnast 40,40 tiinu, 26 üksuses, hinnatud 1.449.176 marka.

6) 3. detsembril s. a. Tartus, Tartu metskonna metsatüüme kaniseleis **Ahja** metskonnast 706 puud ja 11,12 tiinu, 6 üksuses, hinnatud 778.488 marka.

7) 4. detsembril s. a. Läänemaal, Valgu metskonna metsatüüme kaniseleis **Valgu** metskonnast 57,06 tiinu, 101 üksuses, hinnatud 2.495.937 marka.

Ligemaid teateid müügiletulevate metsatüükide üle annavad kohalised metsatüümed ja Metsade Peavalitsus, Tallinnas Kiriku tänn. nr. 4.

Ärikalender.

13. novembril.

Tallinna kaupmeeste Diskonto- ja Laenupanka teistkordne peakoosolek kell 6. p. l. panga ruumides Tallinnas, Viru tänn. nr. 18.

15. novembril.

Aktiaseltsi Rõpina paberivabriku aktsionäride teistkordne erakorraline peakoosolek kell 10. homm. Tartus, Suurturg nr. 3, advokaatide büroo ruumides.

16. novembril.

A/s. „**Atlantia**“ kreditoride ja aktsionäride koosolek kell 17 seltsi ruumes, Vene tänn. 16.

A/s. „**Renomme**“ aktsionäride erakorraline peakoosolek kell 5. p. l. juhatuses ruumes, Volta tänn. 3.

Kaubalaadimised riigi raudteel.

Üksikutel nädalatel on meie era-kokkuvõtte järele riigi laiaroopalise raudtee laaditud järgmisel määral (vagunid):

	16-22. sept.	23-29. sept.	30. sept. 6. okt.	7-13. okt.	14-20. okt.	20.-27. okt.
Teravilja ja jahu . . .	101	62	49	79	76	135
Kartulid . . .	24	39	49	50	70	82
Ejusloomi . . .	71	85	68	69	102	103
Linu ja takku . . .	37	21	27	17	21	10
Põletispuid . . .	217	145	153	139	184	212
Muud metsamaterjali . . .	439	439	513	427	476	471
Põlevkivi (peale laiaroopalise raudtee tarvituse) . . .	261	340	251	223	189	225
Turvast.	66	33	82	39	64	104
Tsementi	71	66	35	46	24	21
Lupja	19	11	12	10	5	4
Muud erakaupa . . .	1052	1197	1084	914	986	1026
Kokku	2317	2438	2323	2013	2197	2393
Raudtee veod (peale liiva vedude)	340	218	255	341	328	330
Kokku laadit.	2657	2656	2578	2354	2525	2723

Tallinna laiaroopalise raudtee kaubajaama (kõikidesse kauba vastuvõtte punktidesse) on samade aegade jooksul sisemaal sisse tulnud (arvesse on võetud ainult vagunisadefused):

	5-11. aug.	12-18. aug.	19-25. aug.	26. aug. 1. sept.	2-8. sept.	9-15. sept.
Teravilja ja jahu . . .	16	27	18	13	27	21
Kartulid . . .	1	—	1	1	3	9
Põletispuid . . .	63	84	91	73	70	85
Metsamaterj. . .	198	219	233	199	232	203
Linu ja takku . . .	4	6	9	4	2	1
Põlevkivi . . .	88	79	83	81	68	78
Turvast.	6	4	6	6	7	5
Muud erakaubad . . .	299	303	310	297	203	282
Kokku	675	722	751	674	622	684

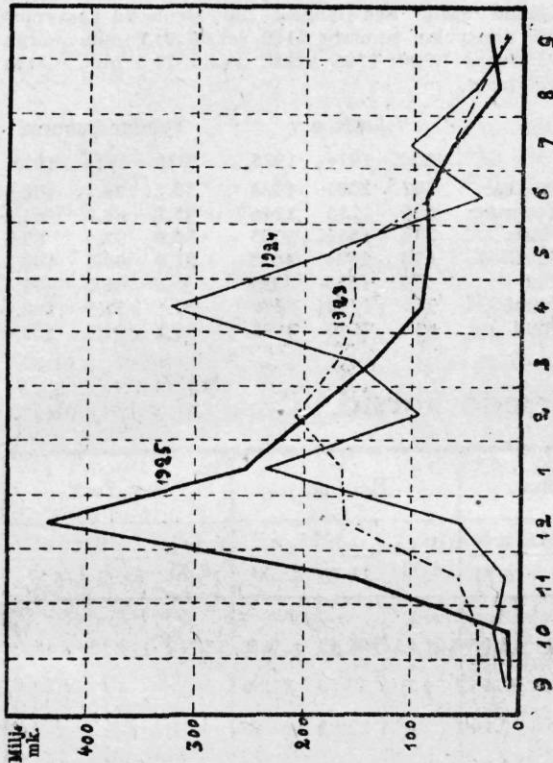
Turu teated.

Linaturg.

Eesti kiivainete väljaveos on september ja oktoober ülemineku kuud, kus ainult mõned üksikud partiid veel vanu linu välja läheb. Esimene elavus avaldub uuesi novembris, et siis navigatsioon ja turu konjunktuuri järele tõusfaas detsembris või jaanuaris ülempunktile. Lina väljaveo tõsiseks hooajaks on seega november-august. Allpool toodud diagramm näitabki edasi kiivainete väljaveo, millest peaaegu kõik lina ja ainult mõni protsent muid kiuained, liikumist viimasel kolmel hooajal: 1922-23., 1923-24. ja 1924-25. a., et saada kokkuvõtte meie eelmise tegevusest. Arvudes oleksid need andmed järgmised (milj. mk.):

	1922/23. a.	1923/24. a.	1924/25. a.
Oktoober	39,4	25,3	16,4
November	57,6	16,7	153,0
Detsember	159,4	57,9	437,0
Jaanuar	168,9	235,8	252,3
Veebruar	209,6	92,3	192,6

Märts . . .	170,5	158,0	135,7
Aprill . . .	156,8	323,2	89,4
Mai . . .	156,5	173,0	82,2
Juuni . . .	83,8	37,8	83,7
Juuli . . .	66,3	102,5	53,7
August . . .	39,2	40,2	22,2
September . . .	14,0	13,7	30,4
Kokku	1.322,0	1.276,4	1.548,6
Kuu keskmine . . .	112,2	106,4	129,1

Tänavuse hooaja tulemused on suuresti langenud hindade juures väga rõõmustavad: — väljavedu on 275 milj. marga väärtuses ehk 21,3⁰/₀ suurem eelmisest aastast ja ulatab isegi 1922/23. a. aastal väljaveost 226,6 milj. marga võrra üle. Praegune uus langus lina hindades ei ava küll roosilisi väljavaateid uue saagi väljaveoks algaval hooajal, mida tumestab isegi saadud saagi halb kvaliteet, kuid saagi külluse tõttu näib siiski väljavedu suutvat olla eelmise hooaja piirides.

Lina hindade arenemisest ja seisust ennesõjaeelse hinna suhtes annab Inglismaal Riia ZK hinna kõikumine (£ per tonn):

1913. a. lõpul	32 ³ / ₄	1921. a. lõpul	115
1916. a. . .	94	1922. a. . .	89
1917. a. . .	147	1923. a. . .	87 ¹ / ₂
1918. a. . .	177	1924. a. . .	121
1919. a. . .	230	1925. a. juuni	80
1920. a. juuni	382 ¹ / ₂	1925. a. oktoober	76
1920. a. lõpul	150		

Nii näeme 31. oktoobril lina hindu langema £ 76 tonnist, mis isegi 1922. a. hindadest madalam (£ 78).

Mandril hinnati 28. oktoobril BKKO — £ 92, Schvaneburg £ 88, Livonia — £ 83, Võru-Petseri £ 97 — 95,10/ — seega hinnati Võru-Petseri linu kallimalt kui Vene ja Läti omi.

BKKO		Schvaneburg.
29. juulil	£ 98—100	£ 100—102
19. augustil	" 97—99	" 100
9. septembril	" 96—98	" 97—99
7. oktoobril	" 90	" 88
21.	" 95	" 90
28.	" 92	" 88

Inglismaal püsivad samuti Eesti lina kõrge hinnas kui Liivi omad.

Liivi.		Schvaneburg.	BKKO.
19. VIII.	£ 97	£ 102—5	£ 100
7. IX. vana hind	" 95	" 100	—
uus	" 97.10/	" 102.10/	—
1. X.	" 85	" 95—90	£ 95
10. X.	" 88	" 93	" 94
24. X.	" 85	" 90	" 92—3

Rjeff.		Võru-Petseri.	Pärnu.	Tartu.
19. VIII.	£ 90	£ 105	—	—
7. IX. vana hind	" —	" 105	£ 92	£ 95
uus	" —	" —	" —	" —
1. X.	" 85	" 95—97	" 87	" 90
10. X.	" —	" 95	" —	" —
24. X.	" 82—3	" 92—3	" 87	" 90

Uuesti linasaagist, mis Venemaal hinnatakse 234.000 tonni peale, arvestatakse väljaveoks 87.000 tonni, kuna 83.000 tonni Vene oma linavabrikutele jäetakse; muu kasutab linakasvataja. Lätis ulatab saak 25.000 tonni peale, millest 22.000 tonni välja vedada kavatsetakse. Leedu linasaaki hinnatakse 14—16.000 tonni peale, kuid 40⁰/₀ sellest olla vihmast tublisti rikutud. Üldse on tänavune saak igal pool oma kvaliteedi poolest mitmekesine.

Inglismaa lina ostud tänavu kuni 31. juulini ulatavad 22.577 tonni peale 22.194 tonni vastu 1924. a. ja 62.268 tonni vastu 1914. a. ja jagunes saatemaade järgi:

	1914. a.	1924. a.	1925. a.
Lätimaalt	—	6.645	7.700
Belgiast	10.915	6.938	6.897
Venest	49.836	1.094	3.283
Eesist	—	3.328	2.513
Hollandist	1.077	1.960	720
Mujalt	440	2.229	1.464
	62.268	22.194	22.577

Eesti tänavune väljavedu Inglismaale on 800 tonni võrra vähem eelmise aasta kvantumist, missugune osa läks Lätile, kus Inglismaale müüdi 7700 tonni peale ulatab 6645 tonni vastu; kasvanud on Vene sissevedu 2789 tonni võrra 3283 tonni peale.

Prantsusmaa lina sissevedu 1925. a. esimese 7 kuu jooksul ulatab 327.800 kvintaali peale, seega 46,100 kvintaali keskmiselt kuus; 1924. a. oli see kuu keskmine 37.300, 1923. a. 35,800 kvint., kuna 1913. a. see koguni 177.400 kvintaali oli. Sellest on näha kui rohkelt võidaks veel sinna meie lina mahutada. Peasjalikult sünnib see aga Belgia turu kaudu.

Suur Briti puuturg.

Kuusepuu hinnad kindlad, umbes 10—15 shillingit männa hindadest kõrgemad. Esimese klassi Soome 9-tollilisi müüdi £ 13:10:0-ga, 6-tollilisi £ 12:5:0-ga standard. Vene kuusepuu on odavam; kuid spetsifikatsioonid vähem kohased. Šotimaal oli nõudmine kuusepuu järele õige elav, pakuti isegi 15—20 shillingit enam kui männast.

Krohvimise maffide laastude hinnad püsivad kõrgel. Götaborgi esimest sorti 1/4 x 1 kaubast saadi

2—2 sh. 2 pence'i kimbust; Soome kaupa natuke vähem nõutud.

Vineeri-turul nõuavad ostjad hindade alandamist, arvaia on aga, et hindade alandamine läbi ei lähe. Inglismaal on üles tõstetud küsimus vineeri liigitamise parandamisest. Küsimus tuleb ligemal ajal harutusele tarvitajate, importööride ja valmistajate vahelisel nõupidamisel.

Aasta kaheksa esimese kuu jooksul impordeeris Inglismaa metsamaterjali:

	1924. a.	1925. a.
	Loadi à 50 kub. jalg.	
Venest	313.821	370.909
Soomest	939.847	970.944
Lätist	304.352	285.265
Rootsist	944.355	907.263
Norradast	225.930	283.438
Poolast ja Danzigist	234.653	178.435
Saksamaalt	18.112	14.545
P.Am. Ühisriikidest	156.773	140.826
Kanadast	201.151	231.008
Prantsusmaalt	939.239	827.919
Portugaaliast	84.847	3.540
Teistelt maadelt	640.065	568.297
Kokku	5.003.145	4.782.389

Prahid Põhjalahe sadamatest Londoni kõikusid 40—45 shillingi vahel. Lähemas tulevikus oodatakse prahtide tõusu umbes 5 shillingi võrra standardilt.

Rahaturg.

Vekslite protest juulis. Arvuliselt näitavad protestid juulis eelmise kuuga võrreldes suurenemist 2495 vekslit 2430 vastu, kuna summaliselt mõne miljoni vahenemine 105,0 milj. 108,4 milj. vastu. Läänud aastal aga näitasid juuli protestid kasvumist nii arvus kui summas 2149 vekslit 91,9 milj. marga väärtuses juuni 1746 vekslit vastu 71,5 milj. marga väärtuses.

	Vekslite arv.			Vekslite summa.		
	1923.	1924.	1925.	1923.	1924.	1925.
Jaanuar	607	2361	1958	35,2	94,1	100,3
Veebruar	606	1780	1746	45,1	88,2	84,8
Märts	594	1664	2063	36,9	92,4	83,6
Aprill	656	1694	2023	27,6	89,4	100,2
Mai	684	1685	2354	32,8	86,7	72,4
Juuni	760	1746	2430	37,1	71,5	108,4
Juuli	812	2149	2495	36,2	91,9	105,0

Viimased välisbörsede kursid.

	London			Stockholm			Helsingi			New-York		
	1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.	
	6. XI	23. X	6. XI	6. XI	23. X	6. XI	6. XI	22. X	2. XI	6. XI	22. X	6. XI
Naelsterling	—	—	—	17.07	18.092	18.13	181.65	192.45	192.55	4.5712	4.8456	4.8475
Dollar	4.5637	4.8436	4.8481	3.74	3.7362	3.74	39.70	39.70	39.70	—	—	—
Prantsuse frank	87.425	115	120.75	19.55	15.75	15.10	208	175.5	167.58	—	—	—
Helveetsia frank	—	—	—	72.15	72.00	72.15	—	—	—	—	—	—
Rootsi kroon	17.04	18.09	18.13	—	—	—	1061	1063.5	1063.5	—	—	—
Soome mark	181.25	192.18	192.25	9.425	9.41	9.42	—	—	—	Praaga		
Daani kroon	26.20	19.55	19.45	65.15	92.60	93.20	692	977	995	1924 a.	1925. a.	
Hollandi gulden	11.472	12.04	12.0425	149	150.25	150.60	1583	1598	1599	6. XI	23. X	6. XI
Eesti mark	—	—	—	—	—	—	10.65	10.70	10.70	8.75	9.125	9.25
Kuld per unts	90/9	84/11,5	84/11,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—

100 Eesti marka Berliini börsel Rmk. 1.124
Üks naelsterling Londoni pankades Mk. 1.850

Naelsterlingi kurss kõigub juba ligi kaks kuud püsides ikka alla 4.85. Tegelikult oli oktoobri- ja novembrikuu kõrgemaks kursiks New-Yorgis 25. oktoobri (4.8487) ja Londonis 26. oktoobri (4.84937.) Vahepeal langenud tõusis 6-daks novembriks kurss uuesti 4,8481 Londonis ja 4,8475 New-Yorgis. Mr. Keynes leiab kõik püüded Inglise Panga poolt kiireks kulla standardile üleminekuks ütelisiisad olevat. Tema õpetuse järele on heaolu tähtsam kui dollari kurss; et tootmine suurendaks oma võimeid siis saadaks tööd, suudetaks maksusid tasuda jne. Samal ajal valitseb

aga õigeusklikkude kindel vaade ja dollari kurss näib võlval.

Prantsuse frangi halvenemine kestub, kuna Belgia frank hästi paraneb.

Rootsi kroon on viimasel nädalal vähe langenud; dollar Stockholmis on 3.74 endise 3.7370 vastu. Daani kroon on samuti vähe järele annud ja koteeritakse Londonis 19.45 endise 19.36 vastu.

Eesti mark Praagas on paranenud ja maksetakse 9.25 eelmise 9.125 vastu. Läänud aastal oli kurss 8.75.

Tähtsamate en gros kaupade hinnad, mis läinud nädalal kauba börsel koteerimise komisjoni poolt koteeriti.

Jahud: nisu pehme, Ameerika ja Inglise sõre, rukki, Ameerika ja Inglise püül	pd.	780—855	855—	260—270	470—490	
A/S. Rotermani tehased jahu nisu pehme ja sõre		710—830				
"J. Puhk ja Pojad" jahu nisu pehme ja sõre		740—850				
Nisu, Eesti		380—400				
Rukis Eesti		235—240				
" Poola		240—245				
" Vene		240—245				
Kaerad, toidu, väljamaa Odrad.		300—310				
Odrad harilik		245—255				
Herned, rohelistes, Eesti						
" " Hollandi		580—				
Riis, Burma II.		670—680				
Kartulid, eksport piirituse		75—80	60—65			
Kartulitärklis „Superieur“		650—				
Piim, pudelites	ltr.	18—				
Või, eksport I sort.	pd.	5120—5280				
" II sort						
Margariin, väljamaa		2080—2360				
Kaseiin Eesti		700—900				
Juust, „Schweitsi“ kodumaa	pd.	2700—2800				
Munad, eksport I. s. (kast 1440 tk.)		18.720—19.440				
II. s. (kast 1440 tk.)		17.280—18.000				
Kakao, Hollandi		2400—2600				
Inglise		2000—2200				
Ameerika		1800—				
Kohvi, Rio, Santos j. n. e.		5400—5600				
Kohvi, Kesk-Ameerika sordid		6200—7600				
Tee, lahtine, orange Pekoe, Tsellon		7900—8300				
" Pekoe, broken, Java						
" Orange Pekoe, Java		7400—7800				
" Moning. Hiina		4400—4600				
Suhkur, peenike, valge, Dantsigi						
" " Saksamaa		630—635				
" " Ameerika		660				
" " Tsch.-Slov.		660—				
" " Belgia						
" " Poola		630—635				
" " Jaava		630—				
Siirup, kartuli 42 ^o / _o		750—				
Glükkoos		750—				
Sool, lahtine, Vene		50—52				
" Saksa		54—56				
" Hispania						
Heeringad, Yarmouth, „Matties“	tünn	3600—3800				
" „Matfulls“		4000—4200				
" Shotti „Matties“		5000—5300				
" „Matfulls“		6100—6500				
" Norra		2500				
" Islandi						
Liha, sea, I. sort	pd.	1520—1720				
loomas, I. sort		800—1120				
Pekk, eksport., I s.						
Õlikoogid, linaseemne päevalille			340	295—		
" soja			340			
" puuvilla						
" palmi			250			
" maapähkle			370—			
" kanepi			—260			
" Rapsi			—280			
Nisukliid			200—210			
Rukkikliid						
Puuvillane riie, Bjas.	ars.	48,25—54				
Mitkal.	pd.	34,50—41,25	1800	2200	2100—2200	1800—1900
Lina, Liivi R.						390
Petseri						480—500
Võru						
Tartu						
Linaseemne õli 87½ % basts						
Takud, Çodilla I.						
II.						
Kanep I. sort						47—48
II.						45—46
Kivisüsi, auru Yorkshire 2k. pest.						
Newcastle						
sepa						48—49
Koks. valu						65—70
gaasi						85—
Põlevkivi, I. sort						10
Põlevkivi II. sort						7,50
III.						5
Sinolaat						200—220
Põlevkivipigi						200
Raud sordi						250—260
latt						
vits.						335—500
Raudplekk						370—535
tsingitud.						700—740
Raud talad.						280—300
Teras Inglise						
Saksa						
nikkel						
vedru						480—500
valu						
tööriistade						1200—1400
talla						280—320
Malm						170—200
Inglitina						10000—10500
Seatina						1400—
Vaskplekk, punane						3600—3800
valge						3500—3600
Tsinkplekk						1700—1800
Masinaõli, Vene, Nobel nr. 6.						540—570
Ameerika						560—600
Motor						720—760
Ameerika autoõli						975—1200
Ameerika Vacuum Oil Co.						1250
Linaseemne õli						1600—1740
Värnits						1700—1750
Tsilindriõli, Vene						650—950
Ameerika 280 ^o						620
320 ^o						975—1000
Põlevkiviõli						180—210
Nafta, Vene						250—260
Ameerika						215—220
Petrooleum, Vene, sisternid ja vaadid						240—245
Ameerika						240—245

Bensiin, Vene	pd.	620--640
Ameerika		620--640
Piiritus, eksport. (excl. vaat) fob	ltr.	—
Pesuosooda, väljamaa	pd.	220--240
kodumaa	"	210--220
Seebikivi 76/77 ^o /o, Vene	"	560--590
72/74 ^o /o, Inglise	"	550--575
Värvid, nigrosiin vees sulav, välj.	"	9200--10000
tsinkvalge väljamaa	"	1350--1750
tinavalge	"	1500--1920
ooker	"	350--430
Väetisained, salpeeter, Norra	"	—
Tshiili	"	420
superfosfaat 17--18 ^o /o	"	—
" 18--20 ^o /o	"	675
Thomasjahu 17--18 ^o /o	"	590
" " " "	"	—
" " " "	"	—
Kaalisool 30 ^o /o	"	670
" 40 ^o /o	"	840
Kalniit 12 ^o /o	pd.	—
Vävelhapuammoniak	"	2750
Lubjalämmastik	"	1850
Paber, rotatsioon	"	440
Tsement, Portland, Port-Kunda	"	—
pütt 10 pd. 10 naela	pütt	830
Tsement, Aseri	"	770
Kriit, toores	pd.	140--150
pestud	"	120--135
Asfalt	"	120
Kivitõrv	"	240--280
Puutõrv	"	380--450
Lubi	"	50
" " " "	"	—
Kips, tükkides	"	25
jahvatatud	"	35
krohvimise	"	45--70
Telliskivid, I. sort, tuhat	"	5500--6000
Tuletikud, origin. kast (5000 toosi)	"	—5300
Tallanahk, Eesti nahast	"	5000--5300
Ameerika nahast I. s.	"	6000--6600
" " " " II. s.	"	5400--5600
Puumaterjalid, D/BB	"	—
" propsid; 7x7	"	—
" liiprid	"	—
Põletispuud, sega 20 ^o /okaski, k. sid.	"	—

Prahid :

Lina	
Tallinn — Stettin	tonn sh. 18/-
" " Ghent	" " 22/-
" " Dundee	" " 35/-
" " Belfast	" " "

Takud	
Puumaterjalid D/B/B/ Standard	
Tallinn — London	sh. 45/-
" " E. C. C. P. (Ingl. Ida ja	" " "
" " Lääne rand)	" " 41--50/-
" " Antwerpen	" " 35/-
" " Southampton	" " "
" " Manchester	" " 50/-

Segakaup	
Tallinn — Stettin	tonn sh. 12--25/-
" " London	" " "
" " Stockholm	" " Rk. 10--35/-

Või	
Tallinn — Stettin	tünn sh. 1/6

Kartulid	
Tallinn — Stockholm	tonn Rk. 8,50

Tallinna börs kursisedel

		2.XI.	4.XI.	6.XI.
1 dollar	O.	372	372	372
	M.	375	375	375
	T.	—	—	—
1 naelsterling	O.	1803	1804	1804
	M.	1818	1819	1819
	T.	—	—	—
100 Saksa riigimarka	O.	8850	8850	8850
	M.	8975	8975	8975
	T.	—	—	—
100 Soome mrk.	O.	937	937	937
	M.	947	947	947
	T.	—	—	—
100 Rootsi kr.	O.	9975	9.975	9.975
	M.	10.075	10.075	10.075
	T.	—	—	—
100 Daani krooni	O.	9250	9225	9225
	M.	9450	9425	9425
	T.	—	—	—
100 Prantsuse frk.	O.	1500	1490	1465
	M.	1600	1540	1515
	T.	—	—	—
100 Holl. gulden.	O.	14.975	14.975	14.975
	M.	15.200	15.200	15.200
	T.	—	—	—
100 Latti	O.	7150	7150	7150
	M.	7250	7250	7250
	T.	—	—	—
100 Czechosl. kr.	O.	1100	1100	1105
	M.	1125	1125	1130
	T.	—	—	—
1 Eesti kroon	O.	—	—	—
	M.	—	—	—
	T.	100	100	100
100 Itaalia liiri	O.	1475	1470	1485
	M.	1515	1510	1525
	T.	—	—	—
100 Norra krooni	O.	7500	7500	7525
	M.	7700	7700	7725
	T.	—	—	—
100 Belgia franki	O.	1690	1685	1685
	M.	1730	1725	1725
	T.	—	—	—
100 Helveetsiafr.	O.	7175	7175	7175
	M.	7275	7275	7275
	T.	—	—	—
1 Tschervoneis	O.	1900	1900	1900
	M.	1935	1935	1935
	T.	—	—	—
1 Austria shilling	O.	52,50	52,50	52,50
	M.	54,00	54,00	54,00
	T.	—	—	—
1000 Ungari kr.	O.	5,05	5,05	5,05
	M.	5,30	5,30	5,30
	T.	—	—	—